HONDERD JAREN VRIJHANDEL IN SURINAME.

DOOR

W. F. H. LARET

Onder deze titel werd door de Kamer van Koophandel en Fabrieken in Suriname een boekje van een zeventigtal bladzijden het licht gegeven. Het is gedrukt bij Drukkerij De Tijd te Paramaribo. De aanleiding voor de uitgave van dit boekje heeft de K. v. K. gevonden in het feit, dat met ingang van 1 Mei 1848 werd ingetrokken de bepaling in de Surinaamse wetgeving, volgens welke alle in het land voortgebrachte producten rechtstreeks naar Nederland moesten worden verzonden, terwijl de invoer in Suriname alleen rechtstreeks uit Nederland mocht geschieden. Van genoemde datum af werd het handelsverkeer met Suriname vrij, met dien verstande dat de goederen, ingevoerd door vreemde schepen, aan een hoger invoerrecht waren onderworpen dan de goederen, ingevoerd door Nederlandse schepen.

Het doel van de uitgave vinden wij in de volgende zin in het Voorwoord: „Indachtig aan het gezegde: „It pays to advertise”, heeft de Kamer van Koophandel te Paramaribo gemeend om de dag van 1 Mei 1848 niet onopgemerkt voorbij te laten gaan, daarbij dus meer bekendheid aan Suriname willende geven en een stuk handelsgeschiedenis voor het nageslacht bewaren”.

Als wij aannemen, dat met „bekendheid geven” bedoeld is Suriname meer dan tot dusver bekendheid te verschaffen in de kringen van het Nederlandse bedrijfsleven — een veronderstelling, die in de huidige omstandigheden toch wel gemaakt mag worden — dan lijkt het ons niet waarschijnlijk, dat het geschriftje veel invloed zal hebben. In bedoelde kringen bestaat uiteraard vrijwel uitsluitend belangstelling voor de toekomstmogelijkheden van Suriname en daarover vinden wij niets in deze brochure. Het tweede deel van de doelstelling „bewaren van een stuk handelsgeschiedenis” daarentegen is volkomen geslaagd. In een achttal bijdragen geven zeven deskundige schrijvers een in

sommige opzichten zeer gedetailleerd overzicht van de geschiedenis van de handel van en met Suriname in de laatste eeuw. Vooral op statistisch gebied is in het korte bestek van dit boekje veel bijeengebracht, dat belangstellenden anders zelf bijeen moeten zoeken, en „actuele gegevens zijn niet gemakkelijk te bereiken voor personen buiten Suriname; voor cijfers uit het verleden en de geschiedenis van Suriname is het vaak onmogelijk,” zegt het Voorwoord terecht.

Zoals bij beschrijving van de toestanden in het meest recente verleden welhaast onvermijdelijk is, verlaten ook in het hier besproken geschrift sommige schrijvers het terrein van de zuivere geschiedschrijving en treden zij in beoordeling van thans bestaande toestanden. Deze gedeelten doen meer vraagtekens ontstaan, dan dat zij de belangstellende leek — voor wie dit boekje toch in hoofdzaak bestemd zal wezen — een duidelijk beeld van de hedendaagse toestanden geven.

Het eerste voorbeeld van het hier geschetste tekort vinden wij in de bijdrage van Mr. Dr. J. C. DE MIRANDA: Het Surinaams Wetboek van Koophandel. Op blz. 16 lezen wij: „Het is te betreuren, dat ons vennootschapsrecht niet tot zijn volle gelding is kunnen komen als gevolg van de in de laatste jaren hier te lande gevoerde belastingpolitiek. Als de tekenen niet bedriegen, zal er hierin binnen niet al te lange tijd een verandering ten goede komen, een verandering, die niet anders dan in het belang van het economisch leven in het bijzonder en van de Surinaamse gemeenschap in het algemeen kan resulteren”. Welk verband er is tussen het tot gelding komen van het vennootschapsrecht en de belastingpolitiek laat zich uit dit citaat, noch uit de rest van het artikel opmaken.

Een tweede voorbeeld vinden wij in „Suriname in de oorlogsjaren” door C. H. H. JONGBAW. Aan het einde van zijn artikel geeft de heer JONGBAW een overzicht van de toestanden op economisch terrein, dat niet meer beschrijving, maar beoordeling is. En het spreekt vanzelf, dat er ruimte is voor een andere beoordeling dan die van de geachte schrijver over vraagstukken als de waarde voor de samenleving van de economische opleving in Suriname tijdens de oorlog en van de belastingpolitiek van de overheid in die periode. Ook mag betwijfeld worden, of het oordeel van de schrijver, dat „de handel zich heeft kunnen herstellen, hetgeen geleid heeft tot een algemene sanering ten gunste van deze bedrijfsgroep”, in de hier uitgesproken vorm wel juist moet worden geacht.

De typografische verzorging is behoorlijk. Jammer, dat een zeer groot aantal drukfouten het boekje ontsieren.

Deze critische opmerkingen doen geen afbreuk aan onze waardering voor de door de schrijvers verrichte arbeid. Het artikel van de Heer MENKMAN b.v. over de scheepvaart op Suriname is van een uitvoerigheid en getuigt van een belesenheid, zoals wij het van deze schrijver gewend zijn. Hopen wij, dat zich spoedig weer een gelegenheid zal voordoen voor de Surinaamse deskundigen om een publicatie over dit in Nederland nog steeds veel te weinig bekende gewest in het licht te geven.

Voor belangstellende lezers vermelden wij ten slotte de volledige inhoud.

Honderd jaar vrije handel door PH. A. SAMSON.

Iets over de geschiedenis van de K. v/ K. en F. in Suriname door PH. A. SAMSON.

Het Surinaams Wetboek van Koophandel door MR. DR. J. C. DE MIRANDA.

Overzicht van de geschiedenis der scheepvaart op Suriname, door W. R. MENKMAN.

De regeling van het Deviezenverkeer in Suriname door ROBERT A. FERRIER.

Suriname in de oorlogsjaren door C. H. H. JONGBAW.

Het bankbedrijf in Suriname door S. J. BAUKEMA.

In- en Uitvoerstatistieken door C. R. BISWAMITRE.

Amsterdam, October 1948.